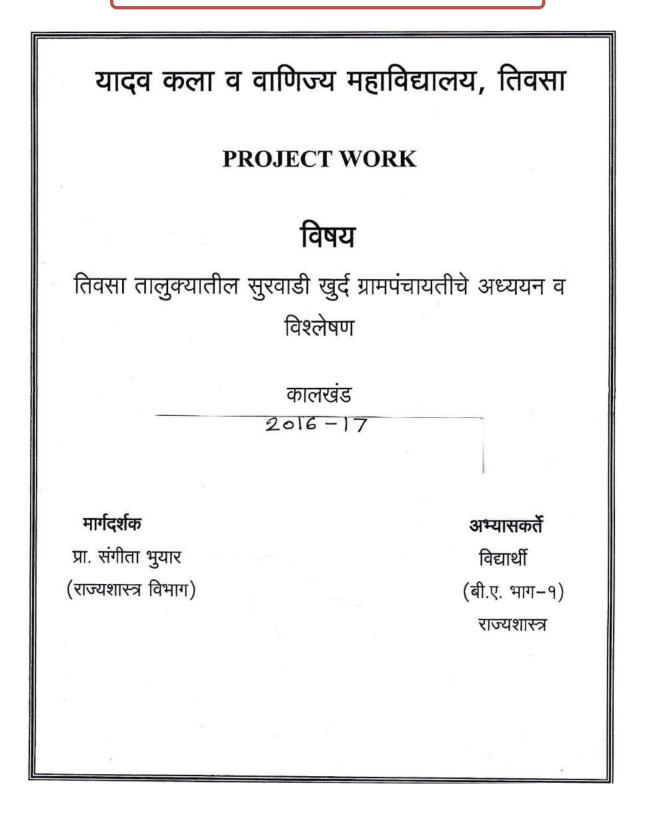
Field Project

2015-2020

Sr.No	Name of Department	Project Specialization	No of Students Participated	Year
1	Political Science	Study of Grampanchayat and Analysis System	21	2016-2017
1	B.A.(English)	Writing Projects in English Competitions	07	2018-2019
2	B.A.(History)	History Survey	40	2018-2019
3	M.A.(Economics)	Unnat Bharat Abhiyan	20	2018-2019
4	B.A.	Language	18	2019-2020
5	B.Com.	Language	21	2019-2020
6	B.Sc. (Env)	Environmental Project	-	-

Study of Grampanchayat and Analysis System

विद्याथ्य	ाँची यादी
१. काजल धनराजजी संभे	१५. प्रियंका अशोकराव शिरघरे
२. मयुरी अरूणराव कामिनकर	१६. पंकज गजभिये
३. ऋतुजा अरूणराव गडलिंग	१७. प्रज्वल दवे
४. संजना भाऊरावजी नंदरधने	१८. सागर ब. आसोडे
५. पायल विजयराव इंगोले	१९. कल्पेश काळबांडे
६. शिवानी विनोदराव इंगोले	२०. सिध्देश र. पवार
७. पुजा हरीदास कडव	२१. प्रफुल र. सोमवंशी
८. प्राची सुभाषराव वानखडे	
९. प्रतिक्षा सुभाषराव वानखडे	
१०. मृणाली अनिलराव पाचघरे	
११. अंजली भुषणराव काळमेघ	*
१२. भावना श्यामराव मांडवगळे	
१३. वृशाली मोतीलाल वानखडे	
१४. वैष्णवी रविंद्र निंभोरकर	

समितीच्या शिफारसीनुसार अधिनियम १९६१ संमत करण्यात आला व त्यानुसार जिल्हा स्तरावर जिल्हा परिषद, तालुका स्तरावर पंचायत समिती व ग्राम स्तरावर ग्राम पंचायत असे त्रिस्तरीय रचनेचे स्वरूप आहे.

गावाच्या स्थानिक कारभारात ग्रामसभेला महत्वाचे स्थान देण्यात आले आहे. ग्रामसभेच्या माध्यमातुन ग्राम पंचायतीच्या प्रशासनावर नियंत्रण ठेवता येते व गावाचा विकास साधता येतो त्याच दृष्टीकोनातून तिवसा तालुक्यातील सुरवाडी खुर्द ग्रामपंचायतीचे अध्ययन व विश्लेषण करण्यात आले.

मार्गदर्शक तत्वांमध्ये स्थानः-

पंचायत राजचा घटक असलेल्या ग्रामपंचायतींना राज्यघटनेत प्रथमपासूनच स्थान मिळाले आहे. भारतीय राज्यघटनेतील, 'राज्याच्या धारेणाची मार्गदर्शक तत्वे' या चौथ्या भागात ग्रामपंचायतीचा उल्लेख आहे. राज्यघटनेतील चाळीसाव्या कलमात असे म्हटले आहे की, ग्रामपंचायतीची स्थापना करून स्वयंशासनाचे घटक म्हणून त्यांना काम करता येईल ऐवढी सत्ता आणि अधिकार मिळवून देण्यासाठी राज्याकडून पावले उचलली जातील यावरून आपल्या घटनांकारानीही ग्रामपंचायतींना कोती महत्त्व दिले होते हे लक्षात येते.

ग्रामपंचायतीची रचना :-

'मुंबई ग्रामपंचायतीच्या अधिनियम १९५८' च्या पाचव्या कलमात ग्रामपंचायतच्या स्थापने संबंधी तरतूद आहे. या कलमात असे म्हटले आहे की, प्रत्येक गावात एक पंचायत असेल, स्वतंत्र ग्रामपंचायतीची स्थापना करण्यासाठी त्या गावाची लोकसंख्या किमान ६०० इतकी असावी लागते. ज्या खेडयांची लोकसंख्या ६०० पेक्षा कमी आहे. अशा दोन किंवा तीन खेडयांची मिळून एक गट ग्रामपंचायत स्थापन करण्याचीही तरतूद आहे.

I सभासद संख्याः-

ग्रामपंचायतीची सभासद संख्या संबंधीत गावाच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार निश्चित केली जाते. मात्र ती कमीत –कमी ७ व जास्तीत–जास्त १७ इतकी असते. गावाची लोकसंख्या व गावाच्या ग्रामपंचायतीची सभासद संख्या यांचे प्रमाण पुढील प्रमाणे.

अ.क्र.	गाबाची लोकसंख्या	निवडून घावयाच्या सदस्यांची संख्या
8	६०० ते १५००	0.0
ર	१५०१ ते ३०००	03
3	३००१ से ४५००	
R	४५०१ ते ६०००	83

q	६,००१ ते ७,५००	89
E	७,५०१ किंवा त्यापेक्षा अधिक	१७

<u>II</u> <u>प्रभागाची</u> निर्मिती :--

प्रत्येक प्रभागातून निवडून घावयाच्या सदस्यांची संख्या व त्या प्रभागाची लोकसंख्य यामधील प्रमाण गावालील सर्व प्रभागामध्ये एकसारखे राहील अशा रितीने गावाचे योग्य त्य संख्येत प्रभाग पाडून गावाची विभागणी करण्यात येते. प्रत्येक प्रभागातून निवडून घावयाच्य सदस्यांची संख्या सामान्यतः तीनहुन अधिक आणि दोनहून कमी नसते.

<u>II</u> प्रौढ मतदान पध्दतीने निवड :--

ग्रामपंचायतीचे सर्व सदस्य प्रत्यक्ष निवडणुकीव्दारे प्रौढ मतदान पथ्वतीने निवडले जातात. जी व्यक्ती भारताची नागरिक असेल. वयाची 18 वर्षे पूर्ण झाली असतील आजि जिचे नांव संबंधीत गावाच्या मतदारयादीत समाबिष्ट झाले असले अशा कोणत्याही व्यक्तील ग्रामपंचायतीच्या निवडणुकीत मतदान करण्याचा हक्क प्राप्त होतो.

<u>IV</u> आरक्षण किंवा राखीव जागा :--

- प्रत्येक पंचायतीत एक तृतीयांश पदे महीलासाठी राखीव राहतील.
- प्रत्येक पंचायतीत अनुसूचित जाती,अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तीसाठी लोंकसंख्येच्या प्रमाणात पदे राखीव राहतील.
- ३) राखीव पदामध्ये एक-तृतीयांश पदे अनुसूचित जाती-जमाती पंचायतीमधील वेगवेगळया प्रभागांना आळीपाळीने नेमून दिल्या जाणार आहेत.
- 8) नागरिकांच्या मागासवर्गाच्या प्रवर्गातील व्यक्तीसाठी राखुन डेवावयाच्या जाग पंवायतीमधील निवडणुकीव्दारे भरावयाच्या जांगाच्या एकूण संख्येच्या २६ टज्जे इतक्या राहतील. अशा जागा पंचायतीमधील वगवेगळ्या प्रभागांना आर्व्वापाळीन

नेमून दिल्या जाणार आहेत. त्यापैकी १/३ जागा स्त्रिांयासाठी राखीव राहतील.'

<u>V</u> सदस्यत्वासाठी पात्रता :--

ग्रामपंचायतीचा सभासद होण्यासाठी पात्रतेच्या पुढील अटीची पूर्तता करणे आवश्यक असते.

- ती व्यक्ती भारताची नागरिक असली पाहीजे.
- त्या व्यक्तीच्या वयाची 21 वर्षे पूर्ण झालेली असावीत.
- त्या गावच्या मतदारयादीत तिच्या नावाचा समावेश असला पाहीजे.

<u>VI</u> ग्रामपंचायतीचा कार्यकाल :--

ग्रामपंचायतीचा कार्यकाल पाच वर्षाचा असतो. ग्रामपंचायतीच्या सार्वत्रीक निवडणुकीतून निवडून आलेल्या सदस्यांच्या अधिकारपदाच्या कालवधी हा ग्रामपंचायमतीच्या पहिल्या सभेच्या तारखेपासुन सुरू होते.मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ च्या कलम १४५ अन्वये ग्रामपंचायतीच्या निर्धारित कार्यकाल पूर्ण होण्याअगोदर खालील परिस्थितीत विसर्जन केल्या जाते.

ग्रामपंचायत आपल्या अधिकारमर्यादाचे उल्लघन करीत असेल.

10 N N N

- २) कर्तव्य पार पाडण्यास सक्षम नसेल.
- ३) या अधिनियमाच्या कलम १२४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेले कर बसविण्यास ती कसुर करीत असेल.
- पंचायतसमिती किंवा आयुक्त यांनी दिलेल्या आदेशाची अवज्ञा करीत असेल.
- लेख्यांची लेखापरीक्षा किंवा पंचायतीच्या कार्यालयाच्या आणि कामाच्या निरीक्षणासंबंधी हेतूपस्पर दूर्लक्ष करीत असेल.

वरील कोणत्याही कारणासाठी ग्रामपंचायत दोषी आहे असे राज्य शासनाचे मत झाले असेल तर राज्य शासन जिल्हा परिषदेशी विचार—निनिमय करून अशा ग्रामपंचायतीचे विसर्जन करू शकते.

VII कामकाज पध्दती :--

दरमहा किमान एक सभा आवश्यक :--

ग्रामपंचायतीची प्रत्येक महिन्यात एक सभा घेणे आवष्यक असते ग्रामपंचायतीच्या प्रत्येक साधारण सभेची तारीख अध्यक्ष उपस्थित सभासदांशी विचार–विनिमय करून निश्चित करते. ग्रामपंचायतीच्या सचिवाने साधारण सभेची तारीख, वेळ, सभेत चालवयाचे कामकाज या संबंधीची माहीती ग्रामपंचायतीच्या सर्व सदस्यांना किमान तीन दिवस अग्गेदर कळविणे आवश्यक असते.

२) विशेष सभा :--

ग्रामपंचायतीच्या सरपंचास किंवा त्यांच्या अनुपस्थितीत उपसरपंचास कोणत्याही वेळ स्वतः पुढाकार घेऊन ग्रामपंचायतीची विशष सभा बोलविण्याचा अधिकार असतो. ग्रामपचायती च्या निम्याहून जास्त संदस्यांनी मागणी केल्यास तसेच जिल्हा परिषदेची स्थायी समिती, मुख्य कार्यकारी अधिकारी वा पंचायत समिती यांनाही आपल्या आदेशाव्दारं ग्रामपंचायतीची विशेष सभा बोलविण्याची मागणी करता येते.

३) समेचे ठिकाण :--

ग्रामपंचायतीची सभा ग्रामपंचायतीच्या कार्यालयात किंवा गावातील सार्वजनिक ठिकाणी भरविणे बंधनकारक असते. सभेची तारीख, वैळ व ठिकाण या संबंधीची सूचना ग्रामपंचायत कार्यालयाच्या फलकावर लावली जाते.

४) सभेची गणपूर्ती :--

ग्रामपंचायतीच्या सभेचे कामकाज चालू ठेवण्यासाठी सदस्य संख्येच्या एक–व्दितीयांश सदस्य उपस्थित असणे आवश्यक असते. त्यापेक्षा कमी सदस्य असल्यास अर्धातास धाट पाहुन सभा तहकूब केली जाते. तसेच सभेची पूढची तारीख निश्चित केली जाते. तहकुबीनंतर भरण्यात आलेल्या सभेत गणपूर्ती झाली नसली तरी कामकाज केल्या जाते.

५) सभेचे अध्यक्षपद :--

ग्रामपंचायतीचा सरपंच हा सभेचे अध्यक्ष स्थान भूषवितो त्यांच्या गैरहजेरीत उपसरपंच अध्यक्षद भूषवितो. दोघेही गैरहजर असल्यास त्या सभेस उपस्थित असलेल्या सदंस्यापैकी सभा ज्याची निवड करील असा सदस्य त्या सभेचे अध्यक्षस्थान भूषवितो ग्रामपंचायती च्या सभेत मांडले गेलेले ठराव यांचा निर्णय मतदान करणा-या या बहुमताने घेतला जातो. एखाद्या ठरावावर समान मते पडल्यास सभेचा अध्यक्ष निर्णायक मत देतो.

VIII सरपंच व उपसरपंच निवडणूक :--

मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ कलम ३० व ३१ नुसार

- ९) प्रत्येक सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर घेण्यात येणाऱ्या पहिल्या सभेट सरपंचाची व उपसरपंचाची निवड केली जाते.
- जिल्हा परिषद व पंचायत समितीमध्ये कोणतेही पद धारण करणारा ग्रामपंयात सदस्य सरपंच पदास पात्र राहणार नाही.
- ३) अनुसूचित जाती, जमाती नागरिकांचा मागासवर्गाचा प्रवर्ग यामधील व्यक्तीसाठी व स्त्रियासाठी सरपंचाची पदे विहित प्रमाणानुसार राखीव राहतील.
- राखून ठेवलेल्या पदाची संख्या विहित रितीने वेगवेगळ्या ग्रामपंचायतींना आळीपाळीने नेमून देण्यात येईल.

<u>IX</u> कार्यकाल :--

ग्रामपंचायतीच्या सरपंच आणि उपसरपंच यांचा कार्यकाल ग्रामपंचातीच्या कार्यकालाइतका म्हणजे पाच वर्षाचा असतो. तसेच सरपंच व उपसरपंच हे पद खालील कारणास्तव रिक्त होऊ शकते.

१) पदाचा राजीनामा :--

ग्रामपंचायतीच्या सरपंचाला आपल्या पदाचा राजीनामा द्यावयाच असल्यास तो स्वतःच्या सहीने लेखी स्वरूपात पंचायत समितीच्या सभापतीकडे सावर करावा लागतो.

सुरवाडी खुर्द ग्रामपंचायत पदाधिका–यांची यादी (सन ग्राम आरोग्य, पोषण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता समिती.

१)अध्यक्ष :- प्रभाकर सोपानराव शेळके

२)सचिव ः– सौ.पी.आर भुयार

अनु क्र.

वार्ड क्र.

)

१) सरपंच	:-	प्रभाकर सोपानराव शेळके	٩
२) उपसरपंच	:-	ताई शंकरराव मौजे	ર
३) सदस्य	:-	कैलास अभयकुमार कुकेकर	ş
४) सदस्य	:-	अतुल भागवतराव गवड	ર
५) सदस्य	:-	भुमिका मुरलिधरराव आकोटकर	ર
६) सदस्य	:-	कविता सुरेशराव ठाकरे	٩
७) सदस्य	:-	वनिता राजकुमार पैठणकर	ş

उपध्यक्ष श्री. राहुल भागवतराव गवड, निमयंक– मिनाक्षी विजय राऊत हे असुन ३७ सदस्य कार्यरत आहेत. या समितीने गांवांमध्ये तंटे होऊ नये म्हणुन विविध प्रतिबंधात्मक उपाय योजना केल्या आहे.

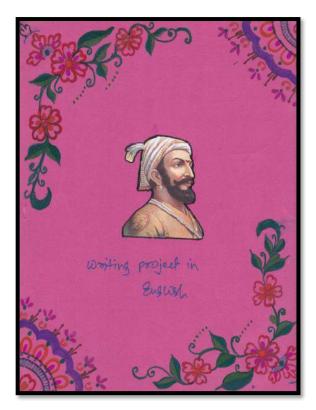
१.ग्रामिण विकासाची कामे	८०%
२. समाज प्रबोधन/व्यसनमुक्ती	८०%
३. महिला सक्षमकिरण	८०%
४. ग्राम स्वच्छता अभियान	८०%
५. निर्मल ग्राम	900%
६. बचत गटाची संख्या	8%

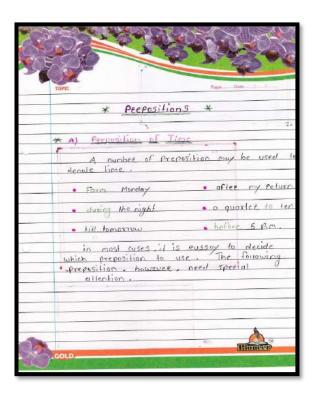
७. बक्षीस असल्यास दे देणे. तंटमुक्त गाव पुरस्कार मिळाला. वरील कार्याची अमंलबजावणी करून गावात तंटे न होऊ देण्याची दक्षता या समितीमार्फत बाळगली जाते. निष्कर्ष

सुरवाडी खुर्द ग्रामपंचायतीला आम्ही विद्यार्थ्यांनी भेट देऊन ग्रामपंचायती द्वारे झालेल्या विकासाचा अभ्यास केला तसेच सरपंच सचिव आणि ग्रामपंचायत सदस्य यांना प्रश्न विचारून माहिती घेतल्यास असे लक्षात आले की सूरवाडी खुर्द ग्रामपंचायत ही विकासाच्या दृष्टीने परिपूर्णते कडे वाटचाल करतांना दिसुन येते या ग्रामपंचायतीची एकुण सभासद संख्या १६ आहे. त्यापैकी ४ महिला तर ३ पूरूष आहे प्रशासनाच्या दृष्टीकोनातुन विविध समित्यांची स्थापना तसेच गावाचा विकास साधनाच्या दृष्टीकोनातुन महत्वाची पाऊले उचललेली दिसते. कारण या ग्रामपंचायतीद्वारे ग्राम विकासाची कामे ९० टक्के करण्यात आली तसेच समाज प्रबोधन व्यसनमुक्ती मध्ये ग्राम पंचायतीचे संक्रीय योगदार दिसते या गावामध्ये १७ महिला बचतगट असुन महिला संत गाडगे बाबा ग्राम स्वच्छता अभियाना अंतर्गत सुरवाडी खुर्द ग्रामपंचायतीला सन मध्ये तालुका स्तरावर प्रथम क्रमांक मिळाला आहे. निर्मल ग्राम बनवण्याच्या 20 दृष्टीकोनातुन प्रयत्नशील आहे.तसेच तंटा–मुक्ती समिती अंतर्गत गावातील प्रश्न आप आपसामध्ये समोपचाराच्या मार्गाने सोडविल्या जात आहे. असे दिसुन येते सन ला तंटा-मक्ती अंतर्गत सुरवाडी खुर्द ग्रामपंचायत बक्षीसास पात्र ठरली आहे. निर्मल ग्राम बनण्याच्या दृष्टीने अधिक भर देणे गरजेचे ठरते. असे निदर्शनास आले.

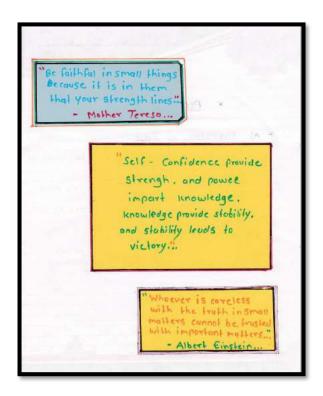
Writing Projects in English Competitions

Project No.1

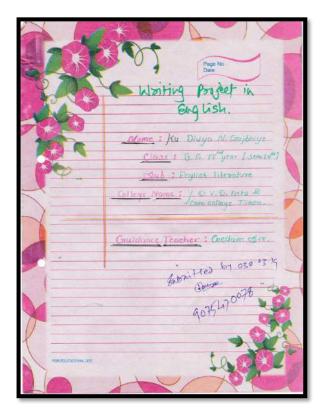

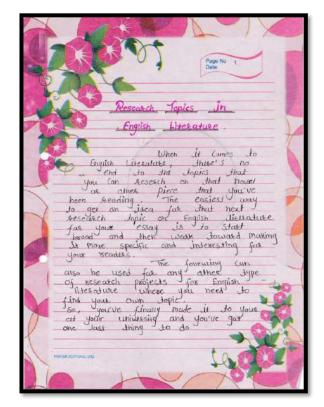

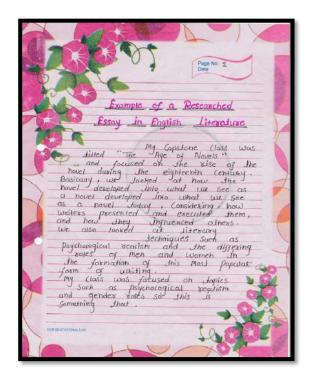

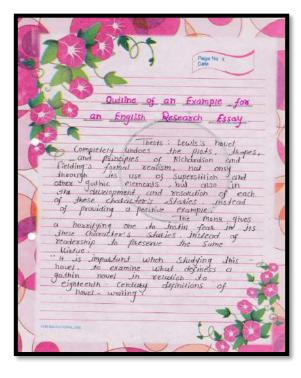
Writing projects in English Competitions

History Survey

कौंडण्यपूर येथे या.द.व. महाविद्यालयातील इतिहास विभागाचा अभ्यास दौरा

प्रतिनिधी/अमरावती

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती अंतर्गत असलेल्या या.द.व. देशमुख महाविद्यालय तिवसा येथील इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांनी नुकतीच प्राचार्य डॉ. एन. जे. मेश्राम यांच्या मार्गदर्शनात व इतिहास विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. कुसमेंद्र सोनटक्के यांच्या नेतृत्वात प्राचीन स्थळ असणाऱ्या कौडण्यपूर येथे नुकताच अभ्यास दौरा आयोजित केला होता.

या इतिहास विभागाच्या अभ्यास भेटी मध्ये कौडण्यपूर या ठिकाणाचे महत्त्व जाणून घेतले. कौडण्यपूर हे गाव श्रीकृष्णाच्या सासुरवाडीचे स्थान आहे. येथूनच विदर्भाचा राजा भिष्यक यांची कन्या रूख्मीणी हिचे हरण केले होते. रूख्मीणी, श्रीरामचंद्राची आजी इंदूमती, नलराजाची दमयंती व अगस्ती ऋषीची पत्नी लोपमुद्रा या सर्वांचे स्थान हे कौडण्यपूर हे होय. यामुळे या ठिकाणाला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. अमरावती जिल्ह्यातील वर्धा नदीच्या काठावर उभ्या असलेल्या या गावात प्राचीन काळच्या मानव जातीच्या अस्तित्वाचे ठिकाण असल्याचे जाणवते. कौडण्यपूर या गावचा पुराणवस्तु विभागातर्फे इ.स. १९२८ मध्ये श्री. अ. रा. रानडे यांनी तसेच १९४६ मध्ये पुरातत्व विभागाचे जाणकार रायबहादूर का. ना. दिक्षीत तसेच १९६२ ते १९६४ या काळात डॉ. मोरेश्वर दिक्षीत यांनी संशोधनाचा प्रयत्न केला. येथे इ.स. ५०० पासूनचे अवशेष आढळतात. हे गाव २५०० वर्ष इतके प्राचीन असल्याचे म्हटल्या जाते. हा परिसर अनेक लहान मोठ्या देवालयांनी व्यापलेला आहे.

कौंडण्यपूर हा परिसर ऐतिहासिक व पौराणिक पार्श्वभूमीचा असल्यामुळे येथे विद्यार्थ्यांनी जावून येथील सर्व ठिकाणाचे सूक्ष्म परीक्षण व अध्ययन केले. हा वारसा जपण्यासाठी तसेच विद्यार्थ्यांमध्ये जागृती निर्माण व्हावी याकरिता येथे भेट देण्यात आली. या भेटीमध्ये विद्यार्थ्यांमध्ये अतिशय उत्साह असल्याचे दिसून आले. विद्यार्थ्यांमध्ये आपल्या संस्कृतीचा व इतिहासाचा वारसा जपावा हा उद्देश डोळ्यासमोर ठेवून प्रा. डॉ. सोनटक्के यांनी या अभ्यास दौराचे आयोजन यशस्वीरित्या संपन्न केले. यामध्ये विद्यार्थ्यांचा मोठा सहभाग होता.

> प्रा. डॉ. कुसमेंद्र गं. सोनटक्के इतिहास विभाग प्रमुख या.द.व. देशमुख महा. तिवसा

प्रति,

मा. संपादक -

के प्रयापुर येचिल सहल भह्ये अहमानी ीर 30/09/209 विद्याव्यक्ति-2169. 1) Ist Brit 2019 Seekid Eard. - 7743930668 -3KA HATER OIGHIR - 9423912697 Opheale Hours Parekia UNE - 7218010527 Amwaithmae 3) सीनाली रात्रेंद्र मनाहर Pratil. 4) - 9527283364 RAUDUNE 5) yar eking osa - 3665532050 6) Am BIRECIA 2011 00- - 8999353794 Akadav and 7) your Billiacia ais - 7499378741 5) Ripur a anzia gipt - 9067315917 DIM vallage 9) your argumenta mis - 7721943372 Plal 10) Brich Brideria Sinc - 3075148977 Adongane. 11) Q121M 1972219 \$7110 - 9158928935 Pingale 12) Dird orizaria arizas - 73 500 75604 Rokos 13) XINEN KIGHLULA MARAS - 9552841908 Beltikshel 14) 2 2005 21 Juse HERR - 9309058544 Romehertes 15) Dalah Aniezia zin - 8975474518/8806187275 Ungele 16) ATKAR SITTE 2003 - 9545319942 Aexade (7) Leola 2/98 (D) 100 - 9172919620 18) Teaur Hindecia 5815 - 8308082904 V.R. (tint Found 19) Palan Harely 4610 - 7378557873 Bhaher. 20) dag yennex Alara - 3736216682 21) Intilal anarcia alemit 7517271293 Byter 120 23) 19211M Astucia elisit - 8007628220 Renel 23) 310-121 1121219 404 - 968518449) Souther 24) Holz 32117217 4212 - 9545278123 Next 25) Eleon Amilikia abiz - 9011752810 26) Daeizi silnakia goisais - 9175448482 27) उन्तिल क्लीकल ठाकरे 7517374413 28) Seelin 10. Sheeha 8378847274 Silethars. Tukas

29) (414+21 FT. YUIBH) . -9378847274 Acol4 39 2344 विश्वमाध्याय मेड्मा 7517594233 3) HIRDUT REMAINE Del. - 9665404158 Smer 1 100000 32) 1011 19714214 01172 - 9011572854 Dekeche 33) Minder Michela Dierend - 3623820118 Jaryor 34) ज्याराजा अस्त्राम्साव कोंदी -35) Month 342112 37 Passila Urelan 9545 824424 9579582885 -Samondu 36) मणुष राधेशाम अगेमतंत्री Martinecs. 9096498429 37) पंकार त्रादीक्रा गणकिस Low 2202213868 38> किनी प्रमोदशव कोह-966402654L Kall त्रुपना अनुठा भाउालिंग 39> 9655247215 40) नम्मना अर्घोहराव छोटे 8007195 449 30/1/2019 Prof Dr. K.G. Sontalele. Deparament of History Y.D. K.D Callage Tease For floor D. W SIPSI Y H

श्री. विट्ठल रुख्मिणी संस्थान श्रीक्षेत्र कोंडण्यपूर (विदर्भ), ता. तिवसा, जि. अमरावती पावन सरिता वश्रिष्ठ्ये तिरी। नांदे रुख्मिणी सूवे श्रीहरी॥ (र.नं. अे/१२५३)

मानव धर्म पताका खांद्यावरी । करुया पुण्यार्थ एकदातरी कौंडण्यपूर वारी ॥

कौंडण्यपूर गांवाचे नांव ऐकताच डोळ्यासमोर भावविश्व उभे राहते ते पूर्णब्रह्य भगवान श्रीकृष्णाच्या सासूरवाडीचे स्थान. भगवंतानी याच कौंडण्यपूराहून त्यांची पट्टराणी (अग्रमहिषी) श्री रुख्मिणी हिचे हरण केले होते. विदर्भ राजा भिष्मकाची ती लावण्यवती राजकन्या होती.

राजा भिष्मक कन्या माता रुख्मिणी, प्रभू रामचंद्राची आजी राजा दशरथाची आई इंदुमती, नलराजाची राणी दमयंती, श्री अगस्ती बीची पत्नी लोपमुद्रा, स्वर्गातून गंगा पृथ्वीवर आणणाऱ्या श्री भगीरथ राजाची माता केशिनी, या पंचमहासतांचे माहेर तसेच नाथ संप्रदायातील श्री. चौरंगीनाथ या सबाँचे स्थान कौंडण्यपुर होय. वशिष्ठा(वरदा)आजची वर्धा नदीच्या पात्रात पुंडलिक नावाचे कुंड आहे.

अमरावती जिल्ह्यातील वर्धा नदीच्या काठावर उभ्या असलेल्या या गांवात शिरताच सर्वत्र पांढरीच्या (राखेच्या) टेकड्या दिसतात. पांढरीचे टेकडी ही प्राचीन काळच्या मानव जातीच्या अस्तीत्वाचे ठिकाण असते. अशा अनेक टेकड्यावर वसलेल्या या कौंडण्यपूर नगरीचे पुराणवस्तु विभागा तर्फे संशोधनाचा अल्पसा प्रयत्न सन १९२८ मध्ये कै. श्री.अ.रा. रानडे यांनी केला. सन १९४६ मध्ये पुरातत्व विभागाचे जाणकार रायबहादूर का. ना. दिक्षीत यांनी प्रयत्न केला आणि त्यानंतर १९६२ ते १९६४ या कालावधीत डॉ. मोरेश्वर दिक्षीत यांनी विस्तृत उत्खनन करून अनेक पुरातत्व अवशेष उघडकीस आणले. इ.स. ५०० पासूनचे अवशेष येथे आढळतात. म्हणजे हे गांव २५०० वर्षे इतके प्राचीन आहे.

रुख्मीणी मातेच्या मंदिरापासून १ कि.मी. अंतरावर उंच टेकडीवर पुरातन जागृत श्री अंबामातेचे पवित्र मंदिर उभे आहे. रुख्मिणी मातेस भगवंतानी याच मंदिरात देवीची ओटी भरण्यास बोलाविले व जवळच्याच भुयार मार्गानी रुख्मिणीचे हरण केले. त्यावेळी येथे घनघोर युद्ध झाले व त्यात रुख्मा व शिशुपालाचा दारूण पराभव झाला.

या परिसरात असंख्य असे सर्व समाज बांधवांनी बांधलेले पुरातन पवित्र मंदिर मोठ्या डोलाने उभी आहेत. त्यात श्री संत रविदास महाराज मंदिर, श्री संत नरहरी सोनार महराज मंदिर, श्री सत्यनारायण भगवान मंदिर, श्री जैन मंदिर, श्री शिव मंदिर, श्री दत्त मंदिर, श्री प्रभू विश्वकर्माचे मंदिर याशिवाय अनेक छोटी-मोठी देवालयांनी हा परिसर व्यापलेला आहे.

श्री संत सदगुरु सदाराम महाराजांनी श्रीक्षेत्र कौंडण्यपूर ते पंढरपूर आषाढी पायदळ पालखी साहेळा सन १५९४ साली सुरु केला ती परंपरा आजतागायत अखंडसुरु असून त्यात २०० ते २५० भाविक भक्त सहभागी होतात. आज या पायदळ दिंडी सोहळ्यास ४२४ वर्षांचा इतिहास आहे. आषाढीला पंढरपूर येथे जाणारी ही महाराष्ट्रातील पहिली पालखी होय. श्री संत सदगुरु सदाराम महाराजांना वृद्धापकाळामुळे वारी कठीण झाली. त्यावेळी स्वतः श्री पांडुरंगाने दर्शन देवून, ''मी स्वतः श्रीक्षेत्र कौंडण्यपूर येथे तुझ्या भेटीस दरवर्षी कार्तिक पौर्णमा व प्रतिपदेला येत जाईन असे वचन दिले''. तेंव्हापासून कार्तिक मासामध्ये कौंडण्यपूर येथे फार मोठी यात्रा भरते व कार्तिक पौर्णमा व प्रतिपदेला येत जाईन असे वचन दिले''. तेंव्हापासून कार्तिक मासामध्ये कौंडण्यपूर येथे फार मोठी यात्रा भरते व कार्तिक शु. प्रतिपदेला दहीहंडी सोहळा अत्यंत भक्तिमय वातावरणात पार पडतो. या सोहळ्यास अनेक संत महंत व भाविक पालख्यांसह फार मोठ्या प्रमाणात सहभागी होतात. कार्तिक मासामध्ये श्री पंढरपूरचा राजा श्री पांडूरंग या ठिकाणी वास असतो. अशी तेव्हांपासूनभाविक भक्तांची श्रद्धा आहे. या पवित्र कौंडण्यपूरची जोपासना वंदनीय राष्ट्रसंत श्री तुकडोजी महाराज, वैराग्यमुर्ती श्री. संत गाडगे महाराज, वंदनीय श्री. संत अच्यत महाराज यांनी केली. आजही मंदिरात काकडा आरती, हरीपाठ, अभिषेक व पुजापाठ नियमित सुरु आहे.

कार्तिक यात्रेनिमित्त वर्धा नदीच्या वाळवंटात वं. राष्ट्रसंताचे भजन होत असते. याशिवाय थ्री. संत अच्युत महाराजांचे दहीहंडी सोहळ्याचे वेळी भक्तियुक्त प्रवचन होत असते. याचा असंख्य भाविक अगदी मंत्रमगध होवन लाभ घेत असत.

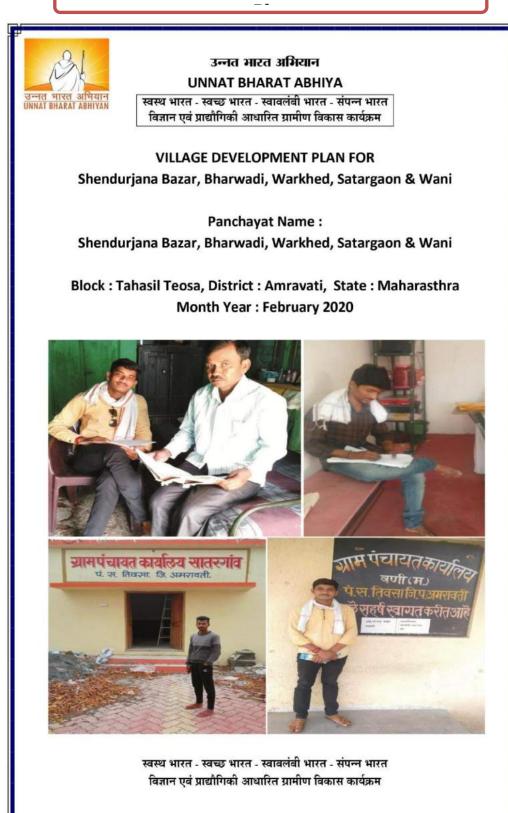
उहिारा का होईना आज या पवित्र नगरीची जोपासना करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र शासनांनी घेतल्याचे दिसून येते. हे आपले भाग्य होय. आपल्या पुरातन पुण्य स्थळाची जोपासना करण्याची जबाबदारी प्रामुख्यानी आपल्या सर्व परिसरातील भाविक भक्तांची आहे.

श्री. रुख्मिणी माता आपणास उदंड आयुष्य देवो व आपणाकडून पवित्र कार्य घडो ही माते चरणी प्रार्थना ...!

विश्वस्त मंडळ - श्री विठ्ठल रुख्मिणी संस्थान श्रीक्षेत्र कौंडण्यपूर (विदर्भ) ता. तिवसा, जि. अमरावती

भाविक भक्तांना - अभिषेक, भागवत, भजनसंध्या मंदिरात कराबयाची असल्यास कृपया पुढील नंबरववर संपर्क साधता येईल. अध्यक्ष - ९८२३२२५०२७ सचिव - ९४२२२१०८९३८ व्यवस्थापक - ९६०४२११०२२

Unnat Bharat Abhiyan - Village Development

Index

Chapter-1	-	Introduction
		Selection of Village
Chapter-2	-	Location
		Climate
		Demography
		Education
		Migration
		Water Facility
		Drainage & Sanitization
		Village Infrastructure & Service
		Agriculture Profile
		Government Scheme Converge
		Livestock Asset
Chapter-3	-	Preparation of VDP
		Objectives
		Methodology
Chapter-4	-	Situation Analysis
Chapter-5	-	Action Plan
Chapter-6	-	Summery
Appendix	-1 -	Unnat Bharat Abhiyan – Village Survery From
Appendix	-2 -	Unnat Bharat Abhiyan – Base Line House Hold
		Survey From

2

YDVD Arts and Commerce College, Teosa, Dist. Amravati Unnat Bharat Abiyan-UBA Village and Household Survey Report

Chapter-1

Introduction

YDVD Art and Commerce College located at Teosa tahasil in Amravati District of Maharashtra. Teosa is tahasil or block in Amravati district. According to censes 2011 information Sub District code of Teosa block is D4008. Total Area of Teosa 545 km². Teosa has population of 104728 people. There are 25429 houses in the sub district 92 village.

Selection of village :-

There are 92 village in Teosa district. Random Sampling Method use selection for village. There are five village selected for village and household survey. There name are Shendurjan Bazar, Bharwadi, Warkhed, Satargaon and Wani. Unnat Bharat Project under taken to village and household survey.

Chapter-2

Location

Shendurjana Bazar, Bharwadi, Warkhed, Satargaon and Wani located at Teosa tahasil in Amravati district of Maharashtra.

Climate :-

Teosa tahasil has a tropical wet and dry climate with hot, dry summer and mild to cool winter. Summer lastes from March to June. Mansoon season from July to October and winter from November to February. The highest and lowest temperatures ever recorded were 49.10C on 25 May 2013 and 5.0C on 9 February 1887.

Demography :-

Total area of Teosa tahasil 545 km2. Teosa has population of 1,04,728 people. There are 25,429 houses in sub district 92 villages in Teosa block. Population density is 192 and sex ratio 946 in Teosa Tahasil in Amravati district of Maharashtra. Shendurjana Bazar population is 3000, Warkhed 1955, Wani 510, Satargaon 2258 and Bharwadi 881.

Education :-

Education facility in Shendurjana Bazar is Government Primary School available in village. In Bharwadi Government Primary School and Private Middle School. Middle School and Private Junior College facility available in Warkhed village. Government Primary and Middle school at Satargaon. Only Government Primary School available at Wani. All five villages available Anganwadi Kendra. Mostly student go to next education facility like Middle School, Junior College, Senior College for Teosa and Amravati City.

Migration :-

Main occupation is farming in all villages. This is dry Land Farming in village. In that farming get low annual income. So that migration become to Amravati and Nagpur to Searching work and job.

Water Facility :-

All five villages water table available at 15 feet. Averagely all families Pipe water facility at home. But hand Pump and open will facility not sufficiently available in village.

Drainage and Sanitation :-

Open drainage facility available in Sendurjana Bazar village. Swacha Bharat Abhiyan under toilet facility available every family at home. Open drainage link available in Bharwadi. But not available sufficiently toilet facility. People use go to open defection. In Warkhed most family available toilet facility. Sufficiently toilet facility available at Satargaon and Wani.

Village infrastructure and Services :-

Primary Health Center, Post Office, Gas Agency, Fare Price Shop, Bus Stop, Playground are basic ammonites available in Shendurjana Bazar village, also available Pakka Road in village, Bus, Auto and own vehicle mode of transport, Panchayat Office, Community hall, Street Light, Social Organization and Electricity facility.

In Bharwadi village infrastructure and services are available Gas Agency, Fare Price Shop, Bus Stop, Play Ground, Panchayat Office, Community hall, Street light, Social organization and electricity facility.

In Warkhed village basic facility available is veterinary care Kendra, Bank, Post Office, Street Light, Pakka Road, Faire Price Shop, Bus Stop and Electricity facility.

In Satargaon village basic facility is available Primary Health Center, Post Office, Gas Agency, Fair Price Shop, bus Stop, Play Ground, Common Sanitation Complex, Grampanchayat Office, Community Hall, Street Light, Social Organisation and Electricity facility. In Wani village infrastructure and services are Primary Health Center, Fair Price Shop, Bus Stop, Pakka Road, Transport facility like Auto and Own Vehicle, Gas Agency, Electricity facility available.

Agriculture Profile :-

Shendurjana Bazar, Bharwadi, Warkhed, Satargaon and Wani village agriculture profile is averagely 4 to 5 acre land holding to household. Largest level unirrigated farming in the village. Organic and chemical fertilizer use for agriculture production. This village agriculture production are soyabeen, toor, cotton and channa.

Government Scheme Converge :-

No more get benefit from government scheme to household. Only Shendurjana Bazar village Swacha Bharat Mission making toilet in household.

Livestock Asset :-

Livestock compliance low level in all adopted village. Because livestock compliance cost is high so that not affordable to household.

Chapter-3

Preparation of VDP

In Shendurajana Bazar total 300 family live in the village. Most OBC and SC category family live in the village. More than BPL household live in the village. Own houses but home in Kaccha Ghar. Open drainage link available to house, waste collection system is available at common point. Much more household available compost pit and biogas plant.

All category household life in Bharwadi village. APL and BPL household available in Bharwadi. High level kaccha house for

household. Many household not available toilet facility. They are go to open defection, open drainage link available to home. No available waste collection system. Compose pit and biogas plant not available to household.

More than OBC and SC category household live in Warkhed village. APL and BPL household both live in Warkhed village. Compost pit and biogas plant not available in home. Open drainage link available to home. Kutcha houses from many household.

Satargaon and Wani mostly people OBC and SC category and it is under APL and BPL category. It's own home but is braking into raw type. Open drainage link available to home. Compost pit and biogas plant not available in village.

Objectives:

- 1. To available basic infrastructure and amenities in village.
- 2. Frequency of available to transport to study.
- 3. To study Migrant status of family
- 4. To study government scheme benefit to household.
- 5. To review agriculture production and livestock compliance.
- 6. To increase rural people livelihood.

Methodology :-

Use of random sampling method for village survey and household survey. One third of the total household in each village are taken family survey. A total of 560 family have been served accordingly out of them 170 out of 500 families in Shendurjana Bazar 50 out of 150 families in Wani, 120 out of 400 family in Warkhed, 120 out of 300 family in Satargaon and 100 out of 300 families in Bharwadi in survey.

Chapter-4

Situation Analysis

The villages selected for the survey should benefit from the schemes of the Government of India as do not appear to have benefit much a large number of families come under BPL. The only source of income dry land farming. Traditional education facilities, migration in rural area is increasing. Increasing cost of animal husbandry so not developed dairy farming villages need to increase alternative employment and increase income to change the situation of people in rural area.

Chapter-5 Action Plan

Irrigation facilities need to be increased to the income of people in rural areas. This will facilitate per annual farming increase horticulture with cereals, orange, lemon, pomegranate, Peru, Custard apple and Amla etc. There is a need to increase technical education facilities to 10th and 12th class student as well as provide easy credit facilities to small technical business as this will create employment at the local level and reduce migration. In order to increase animal husbandry. It is necessary to provide expert guidance on how to reduce the cost of animal husbandry and also to implement animal husbandry development plan which will help in developing dairy business. If such action taken place in rural areas, people will be employed locally and will have the opportunity to increase income.

Chapter-6

Summary

Problems in term of employment and income in rural areas still do not appear to have improve not much. Providing employment and income generation opportunities to the rural people can improve the condition of the rural people and village.

Appendices - 1

Unmat Bharat Abhiyan - Village Survey from

Appendices – 2

Unmat Bharat Abhiyan - Base line household Survey.

Co-ordinator Dr. Prashant Haramkar Principal Dr. N. J. Meshram

Unnat Bharat Abh		F	
1. Basic Information:		Village	ID:
Name of the Village			
Gram Panchayat			
Number of Wards			
Number of Hamlets			
Block			
District			
State			
Lok Sabha/Constituency			
Distance from District HQ			
Area of village (Acres)			
Arable land agriculture Area(Acres)			
Forest Area (Acre)			
Housing/Abadi Area(Acres)			
Area Under Water bodies(Acres)			
Common Lands Area(Acres)			
Average per capita Land holding (Acre	2)		
Waste land (Acres)			
Water Table (feet)			
Primary Schools(Govt.)		village)	centre
amenities/Services		(inside	outside of nearest
Primary Schools(Private)			
Middle Schools (Govt)			
Middle Schools(Private)			
Secondary Schools(Private)			
Secondary Schools(Govt.)			
ITI Diploma Institutes (Govt)			
ITI Diploma Institutes(Private)			
Colleges(Govt.)			
Collages(Private) Banks / ATM			
Primary Health Centres Civil Hospital			
SHG's			
NGOs			
Jan Aushadhi Yojana Kendra			
Post Office			
OSI OTHEC			
Gas agencies			
Training Centres and specify which		-	
Fraining Centres and specify which Electricity Office			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra Krishi Mandi			
Gas agencies Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra Krishi Mandi Fare Price Shop Milk Cooperative/Collection Centre			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra Krishi Mandi Fare Price Shop Milk Cooperative/Collection Centre			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra Krishi Mandi Fare Price Shop Milk Cooperative/Collection Centre Railway Station			
Training Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Kisan Sewa Kendra Krishi Mandi Fare Price Shop Milk Cooperative/Collection Centre Railway Station Bus Stop			
Fraining Centres and specify which Electricity Office Anganwadi Kendra Petrol Pumps in village Gisan Sewa Kendra Grishi Mandi Fare Price Shop Milk Cooperative/Collection Centre Railway Station			

Number of common sanitation complexes

Unnat Bharat Abhiyan - Village Survey Form

3. Village Connectivity (Roads)

Distance of the Village from the nearest Highway/Major Dist. Road (in km)	
Is the village connected to the above by a pacca road?	Y/N
If yes, details of the Approach Road/Connecting Road i) Length of the Road (in km) ii) Year of construction. iii) Scheme under which constructed iv) Present Status (complete/incomplete)	i) ii) iii) iii) iv)
Length of internal roads (inside village/hamlets)	Kachha(km), Pakkka(km) Total(km)
What is the mode of transport available?	Bus /shared auto/jeep/ any other , specify
Frequency of the available mode of transport	Frequent/ not frequent/ only two times a day / any other

4. Land, Forest & Horticultural Profile

Type of Forest (Reserved/Protected/Open)		
Community Forest (Acre)		
Government Forest (Acre)		
Main Forest Trees and Shrub Species		
Energy Plantation (if Yes, which species and	Species	Area(Acre)
area (Top 3)		

5. Common Village Electricity Requirements

S. No.	Community Place	*Electrical Appliances (Write coding with Nos.)	Working duration/day (in hours) (Write appliance code with No. of hours)
1.	Panchayat Office	1(4), 2(2), 3(1)(sample)	1(8), 2(4), 3(5)(sample)
2.	Dispensary		
3,	Community Halls		
4.	Street Lighting		
5.	Dharamashala		
6.	Social Organisations (Youth/Mahila Clubs)		
7.	Training cum Production Centres		
8.	Others		

*Electrical Appliances: 1- CFL/LED-Bulb/ Tube Light (20W), 2-Fan (70W), 3- Desert Cooler (150W), 4-TV (150 W), 5-Refrigerator (220W), 6-Music System (100W), 7- Electric Motor Pump (750W), 8-Heater (1000W), 9-Electric Iron (1000W), 10-Air Conditioner

Comments, if any:

Surveyor (Name & Sign) Respondent (Name, Designation & Sign) Date of Survey

BRANAT ANHLYAN UI	INAT BHARAT	ABHIYAN (UBA)	Baseline Househ	old Survey Form
-------------------	-------------	---------------	-----------------	-----------------

Gram Panchayat:

Village:	
Ward No.	

State:

Block:

District: 1. Respondent's Profile Name:

Gender: Male / Female / Others | Age (Yrs.):

Relationship with Head of Household:

Contact Number:

2. General Household Information (Tick appropriate option)

Name of the Head (Hou	isehold):		Male / Female	No. of family members:
Category: Gen / SC / S	ST / OBC	Povert	y Status: APL / BPL	
	Type of House: Kutcha / Semi Pucca / Pucca/Homeless		Private / Community / efecation	Drainage linked to House: Covered / Open / None
Waste Collection System Door Step / Common Poin		Compos Individu	t Pit - al / Group/ None	Biogas Plant: Individual / Group / Community / None

3. Family Member Information (Fill appropriate option)

		_				
1				 		
	_		 			
		 	 	 	_	

4. Migration Status in a family

Does any member of the household migrate for Work?	Yes / No
If Yes How many members of the family migrated	
Family migrates for how many days/ months?	
Since how many years the migration is taking place?	Yes / No

¹Not Married – 1, Married – 2, Widowed – 3, Divarced/Separated – 4 ³Not Literate – 01, Literate – 02, Completed Class 5 – 03, Class 8th – 04, Class 10th- 05, Class 12th- 06, ITi Diploma-07, Graduate-08, Post Not Literate = 01, Literate = 02, Competed bias 5 = 03, Class e = 04, Cla

¹Gen-01, SC-02, ST-03, OBC-04

Forming on own Land-O1, Sharecropping /Farming Leased Land-O2, Animal Husbandry-O3, Pisci-culture/Paultry-O4, Fishing-O5, Skilled Wage Worker-O6,
Unskilled Wage Worker-O7, Salaried Employment in Government-O8, Salaried Employment in Private Sector-O9, Weaving-10, Other Artisan (mention)-11, Other Trade & Business-12

UNNAT BHARAT ABHIYAN (UBA) Baseline Household Survey Form

5. No.	Name	Beneficiary Individuals (In Number)
1	PM Jan Dhan Yojana	
2	Sukanya Samridhi Yojana	
3	Mudra Yojana	
4	PM Jivan Jyoti Bima Yojana	
5	PM Suraksha Bima Yojana	
5	Atal pension Yojana	
7	Kaushal Vikas Yojana	
8	Janani Suraksha Yojana	
		Beneficiary Household (Y/N)
9	Fasal Bima Yojana	
10	Kisan Credit Card	
11	Krishi Sinchai Yojana	
12	Swachh Bharat Mission Toilet	
13	Soil Health Card	
14	PM Ujjwala Yojana	
15	PM Awas Yojana	

6.	
7.	
8.	
9.	

T)

8. Landholding Information (in Acres)

1. Total	2. Cultivable Area
3. Irrigated Area	4. Un irrigated Area
5. Barren/Waste land area	6. Uncultivable Area

9. Agricultural Inputs

Particulars	Tick appropriately	If Yes, Fertilizer Use(Kg/Acre)
Do you use Chemical Fertilisers	Yes/No	
Do you use Chemical Insecticides	Yes/No	
Do you use Chemical Weedicide	Yes/No	
Do You use organic Manures	Yes/No	

Irrigation: Canal / Tank / Borewell / River/Other / None Irrigation System: Drip / Sprinkler / Flooding/ None

ter	1	Distance
Yes / No		
Yes / No		
Private)		
ivate)		
y other source (mention)		
	Yes / No Yes / No Private) ivate) de of Water Sto mmunity/Individ	Yes / No Yres / No Private) de of Water Storage mmunity/Individual)

6. Source of Water (Distance from source in km)

7.	Source of Energy and Power (Tick appropriately)	
Electr	ricity Connection to Household:	Yes / No	

Electricity Availability per day (hours):

Lighting: Electricity / Kerosene / Solar Power

Mention if Any Other: _____

Cooking: LPG / Biogas / Kerosene / Wood / Cow Dung / Agro-Residues / Electricity

Mention if Any Other:

If cooki	ng in Chullah: Normal/	Smokeless	
SN	Appliances	Nos.	Duration/day (in hours)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

S. No.	Crop	Area under the Crop in Prev. Year (Acre)	Producti vity (in quintals per Acre)
1			
2			
3			
4			
5			

11. Livestock Numbers (in numbers)

Cows:	Buffalo:	Goats/ Sheep:
Calves:	Bullocks:	Poultry/ Ducks:
Others (mention):		
Shelter for Livesto	ck: Pucca / Kutcha /	Open
Average Daily Proc	fuction of Milk(Litres):	
Animal Waste/Cov	Dung (in Kg.)	

12. Major problems in village, if any (Top 3)

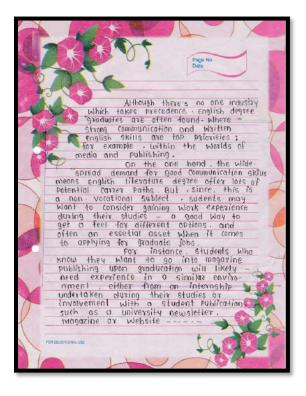
Problems	Possible Suggestions by villagers

Schedule Filled By (Name & Sign): Date of Survey:

		8
	Project in English.	-
	Date	ALC: NO
	Burran Doctor	
	AND ME MAD	
	and a start and a start and a start a	6
	y. D.V. D ART'S	7
2	& COMMERCE COLLEGE	-
	TIOSA	P
	Student Name :- Ky Rupali P Raut	1
1	Class :- B.A. II Sem - IV	-
	Subject :- English literature	-
X	guided by 3- Gedam Str	-
ł		5
1	Poresussionautue	2
		and the second s

Language Project for B.A.

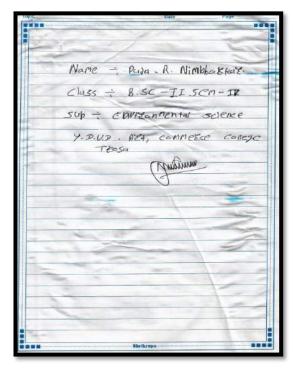
Shri Shivaji Education Society, Amravati's Y.D.V.D. Arts, Commerce College, Teosa. Dist-Amravati Language Project for B.Com.

	Why English Is, My Javosite Subject.
and the standard of the standard standard standard standards	
Foory Waiting Coopertition	As a young girl, loved the subject English. English is made up of orel English.
Dome: Behal J. Wankhade.	Poats of Speech, composition, lexis and structure, geommans, and spelling. In and English, I learned how to Pronounce words that I had difficulty with for Example,
Class:) B. Cory (II nd Sem) Sub- English. Fig Names y. D. Y. D. Arts & Potnimerice contege	1 Used to Pronounce the worsd pneumettic With 2. P. Upon learning in orad English that the letters P is actually silent. The same goes
jiosa,	for pheumonia as Well. I also learned about monophihongs and Jiphongs. Monophongs are two values that servesent a single sound an example is /ca/in boat, While diphthongs
	once two vocepts when combined to form a single subable make a sound for example.
Thele	In parts of speech llearned that they were eight in number, and they consist of verb.
H. O. D. Department of English Y D. V. D Arts, Commerce Colleg., Tose, Mir. A travati	noun, adjective, adverse, promoun, conjunction, Interjection, and proposition.
	Department of English Y.D. V.D Arts, Commerce
	College, Teous, Dist, Abravati

Why English Is My Javaile Subject
To compatible and pesan positing Pleasned
In composition and essay waiting. I learned where, and how to place punctuation marks. 1
where, and now to place partitioning, it terms
also learned mechanical accuracy a term Used in English to dechanical determine
Used in English to dechanical dele summe
Whether verses followed the ontecedent, lock
of punctuation errors, the amount of words
In composition and essay woriting, I learne
Where, and how to piece punctuation marsks
1 0180 learned mechanical accoursely, a term
used in English to determine Whethers verse
followed the anteredent luck of punctuation
provides the amount of clouds used in an
essay, 1 learned homophones and homonyms
Hamaphanes are words that have the
Souma applimas but different meanings.
for example fluke this mering of type of
ich and a bad stroke of lack antie
homonyms are words that have the sumi
ogonnaciations but different mednings.
for example, the woods stalk and stalk
have different meanings the trabil offer
is a part of plant while the other
means to havass a person.
AMMAN .
Department of Single Si
Y D. V.D. Atta. Commerce

Environmental Projects

Environmental Projects 01

Page No.
Botanical Gaedens
Information : Butanical grasslang devote these servauscaps to the the Study and Conservation of plants as blett as making the sheld's plant species diversity known to the public These gravenes also play a Godal este in meeting human needs and providing blett being.
tunction of botonical gavalen :-
Belanical gaedens ore Buildile leadions For investigations into pellination ecology Seed dispessel plant Gosevation generics and nutrealization of altra generics Several belanical guedent taxe herbarin and liberation of an interseal part of their Facilities and offer domonic materials for sevenath and education
Benefits Of balanical Gueden - Immune - convertients sur os echicacea - steregith and have inneure twolians - policialad betweents stich as geren ter portent Conce - start aging - and multain Coedio pasaulae tunciènes - felanicale - such as st

1	Form Mile
	Date .
	John's liket , allowant Gamman psychological Symphonic , Birch as inseminica , analoty ar with depression.
	Conservation :-
	tanden kith end other, extranging sender, tanden hith end other, extranging sender, ever , thereofened interaction to perserve ever , thereofened or evidere of there had per extinct to the kith are kept other Beleby through the effects of balanical gooden.
2	Some Information :- Bioment goodens are educational in that they provide an appartunity to see elanting that are character labeled, When I First
1	Souried out in evolution evoluty, it used to source time in bolonnent gradiens, evening to identify rative plants I should later encounter in a still , handscapper do much the Same Tax both contener specing and Vasieties.
	Gedences get ideas to geocog Hey might i heat in gasst at hume i heatise behavior geolen design goodonis their Sugreat to Visiticis likics, plant geost liket beteller und rate sons to plant geograf ane onother in home goodeng

Environmental Projects

Environmental Projects 02

Secession - 2016-2017
PROJECT ON : >
Causes of Ozor Loyer
Depledion and It's Effectr
<u>ON</u> <u>Human</u> .
Y:D.V.9. ATIS COMMEXECE. College Tiosa
Name offstadent - mohini so Pankava React. Class + BSC IT' SEM-IM
Multiple Enjvorment staties
Teathers Strature

	Page Na. 3
	Date y d
-	
_	* 1 Tetraduction *
	Many of human certivities one body at
	ing the atmorphese ocone depletion is one of those example. O life is protected from us a
	by straterphenic Ocone lower which out ar
	Shield Sun. Screen @ Approximally 90% Ozone
	prevent in structure phose at the height of to to ;
_	Kitometer and in culled mease layer while sem
	by Ion is present in the people re.
-	8 Medium thegenery Lov Indiations Chosene to 3
	are absorbed 33% to 33% by the prote loye
0	Decre (og) is salesser just the oxygen (o,)
	but A har very hard alour. It is very se
	ar compared to progres. It is prelimited that , of lamillion air molecular about 2 million are i
	and boly 3 are of seens.
C	Mar .
X	"

SP.NO.	Tittle	page	Remark
1	Introduction.	3	
2.	Ozone Layor	4	
3.	Country of Denne Deptetion	,s	
4.	Effects of Ozene Departion,	9	
5.	Conclusion.	11	
6.	Recommendations .	12.	

